

I høst kan du se fotoarbeidene til Martin Parr på Qvale Galleri og Mi

Det løfterrike foto

Øivind Storm Bjerke

KUNST

Martin Parr

Qvale Galleri, Oslo
Står til 10. oktober.

Monuments

Mikkel McAlinden
Galleri K, Oslo
Står til 24. september.

ANMELDELSE

To generasjoner –
to uttrykk.

Martin Parr og Mikkel McAlinden, som for tida stiller ut på henholdsvis Qvale Galleri og Galleri K i Oslo, hører til i toppen av samtidsfotografiet i hvert sitt hjørne av den fotografiske arena.

Britiske Martin Parr (f. 1952) er et av de store navnene i internasjonalt fotografi innenfor sjangeren dokumentarfotografi med et sosialt tilsnitt. Han er også en av de få som har greid å tilføre noe nytt til det å fotografere mennesker i forbigarten, med blikk for det sosiale samspillet innen rammen av den moderne byen.

McAlinden (f. 1963) på sin side representerer den første generasjon av norske post-moderne fotografier, som med utgangspunkt i iscenesatt fotografi har beveget seg over i en digital manipulasjon. En digital manipulasjon som er så raffinert gjennomført at knapt andre enn ham selv aner hva han har manipulert. McAlinden er en kunstner som fortjener å løftes ut til et internasjonalt publikum.

Parr skildrer situasjoner på strender, gater og kafeer som vi kan oppfatte som humoristiske, tragiske og sørgmodige.

NØKTERN SKILDING: Britiske Martin Parr har arbeiderklassens ferie- og hverdagsliv som foretrukne motiver.

FOTO: MARTIN PARR, QVALE GALLERI

Hans blikk på menneskene er farget av et skarpt blikk for hvordan det britiske klasse-samfunnet kommuniserer sosial og kulturell posisjon gjennom detaljer, enten vi snakker om kroppsspråk,

klær, mat, eller omgivelser. Hans foretrukne motiver er samliv, ferieliv og hverdagen for arbeiderklassen og lavere middelklasse. Det ligger verken agitasjon, sosial kritikk eller moralisering i

skildringene, men en nøktern registrering av realiteter. Parr benytter vår tiltro til fotografi som sannhetsvitne som sitt viktigste virkemiddel, men har et blikk for former, linjer og farger i sine motiver, som gjør dem kunstnerisk interessante.

Fotoessayet i magasiner og bøker der enkeltopptaket føyer seg inn fortelling som gir plass for variasjon og nyanser, er Parris viktigste plattform for formidling, og ikke galleriveggen. Han har da også utgitt og redigert over 100 bøker som har nådd fram

til et bredt publikum, langt ut over fotofantastenes rekke.

Mikkel McAlinden har, i motsetning til Parr, galleriveggen som premissleverandør for hele sin virksomhet. Han utforsker i serien «Monuments» sider av forestillinger om demokrati knyttet til produksjon, kultur, reise og samfunn, men det er ikke fothistorien så mye som det klassiske maleriet han er inspirert av.

McAlindens kunst får sin overbevisningskraft gjennom en kunstnerisk dimensjon

” *McAlinden har en unik evne til å innta rollen som en delta-kende observatør framfor årvåken flanør.*

kkel McAlinden på Galleri K. grafiet

FORLATT: Mesterverket i Mikkel McAlindens utstilling på Galleri K er fotografiet av arbeidsklær i garderoben på Landek-gruven i Tsjekkia, etter at 3000 mann hadde sitt siste skift der i 1991. **FOTO: MIKKEL MCALINDEN**

tilført gjennom manipuleringen som framhever bildets estetiske form, som fascinerer uavhengig av motivet.

De store formatene og monumentaliteten i en gjennomarbeidet komposisjon som samler detaljene i et fasttømret geometrisk rutenett, forsterker en opplevelse av at her står vi overfor noe betydningsfullt som er verdt å dvele ved. Konsentrasjonen om det enkelte bilde åpner for en fordypping vi nesten er avlært gjennom flommen av bilder massemediene overskyller oss med daglig.

Tar vi bildet nærmere i øyesyn utgjør det en komposisjon som hviler på en rekke opptak som nærmest skanner motivet bit for bit og oversetter romlige forhold til en todimensjonal flate er formen skapes gjennom lys, skygge, forskyvninger av og kontraster i dimensjoner, skarpstilling opp utydelige partier som er mer beslektet med hvordan Paul Cézanne bygget opp sine bilder, enn hva vi finner i et tradisjonelt fotografi.

Selve mesterverket i utstillingen er bildet av rekken av arbeidsklær hengt igjen i garderoben på Landek-gruven i Tsjekkia, etter at 3000 mann hadde sitt siste skift der i 1991. Det er intrikat i skildringen av myldret av detaljer, på samme tid som

det er slående i sin enkle form og gripende melankoli.

Betydningen av sterke motiver i en kunst med ambisjoner om å fortelle om samfunnsutviklingen, blir demonstrert i fotografiet av menn som ligger i bønn. Med ytterst detaljskarphet gjengis svakt belyste hender, hår, drakter og briller, mens bakgrunnen oppløser seg i en ufokusert masse av lys og farger.

Bildet formidler et stille alvor og en tilstedeværelse som inngir høytid i møtet med bildet. Det er vanskelig ikke å oppleve bildet som et utslag av et ønske om å betrakte mennene i bønn med innlevelse og sympati, og ikke med et distansert og nøytralt blikk på en religionsutøvelse som møter kritiske blikk fra en stor del av den norske befolkningen.

McAlinden har en unik evne til å innta rollen som en deltakende observatør framfor rollen som en årvåken flanør, slik tilfellet er med Parr. Det gir et romantisk skjær av inderlighet til mange av bildene, der Parr er ironikeren.

Disse to så forskjellige utstillingene vitner om hvor vitalt og løfterikt samtidsfotografiet framstår på kunstarenænaen.